

ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว ๕๓๖๐

ศาลากลางจังหวัดสงขลา

ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การประชาสัมพันธ์โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และนายกเทศมนตรีนครสงขลา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสงขลา ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๒๓.๖/๒๓๔๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๙๔๗

ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดสงขลาได้แจ้งแนวทางการเสริมและสนับสนุนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานในพื้นที่ภายใต้โครงการ เครือข่ายสุขภาพมารดาและทารกเพื่อครอบครัวไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร โดยมีเป้าหมายเพื่อ “ลดอัตราการคลอดก่อนกำหนด” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ร้อยละ ๘ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดสงขลา ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เพื่อเป็นการสร้าง การรับรู้และความตระหนักรู้ ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป ในการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด เพื่อลดอัตราการคลอดก่อนกำหนดในทิศทางเดียวกัน จึงขอความร่วมมืออำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ได้รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน เช่น ไปสเตอร์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ หน่วยงาน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน/ชุมชน และช่องทางอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๒. แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้กำนัน และผู้ใหญ่บ้านรับทราบ การดำเนินงานโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

๓. แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมผลการดำเนินงาน ตามข้อ ๑ – ๒ และรายงาน ให้จังหวัดสงขลาทราบ ทาง QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้ ภายในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีรรัตน์ ธีรมิตร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

แบบรายงานฯ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๗๑ ๖๔๘๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

☐ ฝ่าย บ.ท. ☐ กองกฎหมาย
☐ กองมาตรฐาน ☐ กองการเงิน
☐ กองส่งเสริม ☒ กองบริการ

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
รับเลขที่... 3188
วันที่... 4 มี.ค. 2568
เวลา... น.

สมช.สน.
เลขที่รับ... 22/2
วันที่... 4 มี.ค. 2568
เวลา...

ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่น

เลขที่รับ... ๒๑๙... ๑ ๓.๓.๖๘

เรื่อง การประชาสัมพันธ์โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๔๗๘๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สื่อประชาสัมพันธ์โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบรายงานผลการประชาสัมพันธ์โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งแนวทางการเสริมและสนับสนุนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานในพื้นที่ภายใต้โครงการเครือข่ายสุขภาพมารดาและทารกเพื่อครอบครัวไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร โดยมีเป้าหมายเพื่อ “ลดอัตราคลอดก่อนกำหนด” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ ร้อยละ ๘ รายละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และความตระหนักรู้ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป ในการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด เพื่อลดอัตราการคลอดก่อนกำหนดในทิศทางเดียวกัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน เช่น ไปสเตอร์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์หน่วยงาน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน/ชุมชน และช่องทางอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๒. แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้กำนัน และผู้ใหญ่บ้านรับทราบการดำเนินงานโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

๓. มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมผลการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๒ และแจ้งรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ผ่านช่องทาง Google Form ภายในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ <https://shorturl.asia/51Hd8> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ

โทร. ๐๒ ๒๕๑ ๕๐๐๐ ต่อ ๕๕๐๕ / ๐๘๑ ๑๗๔ ๓๗๓๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสาน นางสาวชลธิชา ทัดชัย โทร. ๐๘๖ ๑๘๐ ๑๖๘๘

เรื่องที่ 3 ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่ (พฤติกรรมของแม่)

สตรีตั้งครรภ์ทุกคนจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสรีระ
แต่ชีวิตไม่เปลี่ยนแปลง

จากการศึกษาข้อมูลงานวิจัย พบว่า หญิงตั้งครรภ์
ก่อนกำหนดเป็นหญิงกลุ่มวัยทำงาน เช่น ค้าขาย เกษตรกรรม
รับจ้าง เป็นต้น และต้องทำหน้าที่เป็นแม่บ้านอีกด้วย เช่น ล้างจาน
ทำความสะอาดบ้าน หุงข้าว ทำกับข้าว ซักผ้าและรีดผ้า
เลี้ยงบุตรคนโต เป็นต้น พฤติกรรมบางอย่าง เช่น เปลี่ยนท่านั่งของ
เป็นทำยืนบ่อยครั้ง เดินขึ้นบันไดหลายครั้งต่อวัน หากต้องเดินทาง
มาทำงานทุกวันไม่ว่าโดยสายรถยนต์ใด เช่น มอเตอร์ไซด์
จักรยาน รถเมล์ รถไฟฟ้า เป็นต้น หากการเดินทางนั้นต้องเกร็ง
บริเวณหน้าท้องบ่อยครั้ง เมื่อรถเสีย หรือวิ่งอยู่บนถนนที่ขรุขระ
เป็นประจำบ่อยครั้ง อาจเกิดการกระทบกระเทือนต่อบุตรในครรภ์
ก่อให้เกิดอาการเจ็บครรภ์ก่อนกำหนด ซึ่งยังไม่รวมกับพฤติกรรม
ขณะทำงาน เช่น การกลืนปัสสาวะ การนั่งหรือยืนทำงานนานๆ
ความเครียดจากการทำงาน เป็นต้น หากสตรีตั้งครรภ์มีปัญหา
หลายด้าน สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความเครียด เหนื่อยล้า ทำให้
ประสิทธิภาพการทำงานลดลงและยังทำให้มีอาการไม่สุขสบาย
ได้แก่ เวียนหัว ปวดศีรษะ ปวดหลัง ขาบวม อารมณ์หงุดหงิด
หงุดหงิด เป็นต้น นำไปสู่ การแท้ง การคลอดก่อนกำหนด ทารก
น้ำหนักน้อย (อ้างถึง คุณสุภาพร แสนศรี)

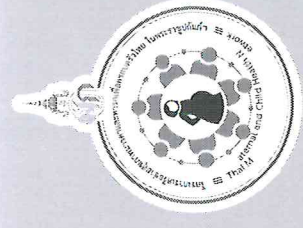
“หากหญิงตั้งครรภ์ปรับการทำงาน
และการใช้ชีวิตได้เหมาะสม ก็สามารถป้องกัน
ภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดได้”

เรื่องที่ 4 สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

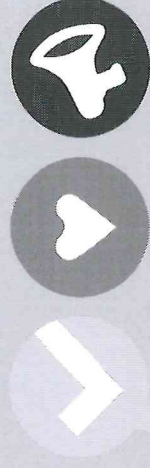

จากการศึกษาหญิงคลอดบุตรก่อนกำหนดในโครงการ
วิจัย พบว่า ประมาณ ร้อยละ 62 ของหญิงคลอดก่อนกำหนดไม่เคย
มีความรู้เรื่องภาวะคลอดก่อนกำหนดมาก่อน และเมื่อมีอาการเจ็บ
ครรภ์ก่อนกำหนด หรือ อาการผิดปกติอื่นๆ มักเดินทางเข้ามารับ
การรักษาในโรงพยาบาลช้า จนมีอาการเจ็บครรภ์รุนแรงมากขึ้น
จึงตัดสินใจเข้ามารับการรักษา เป็นเหตุให้แพทย์ไม่สามารถให้การ
ยับยั้ง หากมาเร็วและไม่มีความตระหนักถึงอันตรายนั้น แพทย์สามารถ
รักษาต่อจนสามารถตั้งครรภ์ครบกำหนดคลอดได้

“หากมีสัญญาณเตือน ดังต่อไปนี้ ต้องรีบไปพบหมอตันทันที!
ท้องแข็ง ท้องป็น ปวดป็นแหว เจ็บหน้าท้องข้งน้อย
มีน้ำไหล มีเลือดออก แม้ไม่เจ็บท้อง

แนวคิดการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ภายใต้แคมเปญ

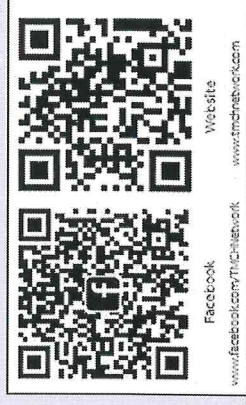
เรียนรู้ ร่วมแรง รณรงค์
ป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด
THAI MATERNAL AND CHILD HEALTH NETWORK

จัดทำโดย

กระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการอำนวยการโครงการเครือข่ายสุขภาพ
มารดาและการรณรงค์เพื่อครอบครัวไทย ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

สามารถติดตามชมสื่อประชาสัมพันธ์

www.tmcnhealthnetwork.com

Facebook: โครงการเครือข่ายสุขภาพมารดาและการ

พ.ศ. 2565

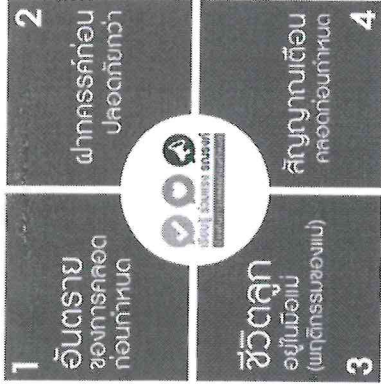
หลักการ

และเหตุผล

ทารกแรกเกิดที่มีอายุครรภ์น้อยกว่า 37 สัปดาห์ที่เรียกว่าทารกเกิดก่อนกำหนด มีโอกาสเสียชีวิตและพบภาวะแทรกซ้อน ทำให้ทารกมีความพิการในช่วงหลังคลอด บางรายจะมีพัฒนาการล่าช้า หากทารกอายุนี้มีสติปัญญาบกพร่องหรือมีความพิการอย่างรุนแรง อาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการฟื้นฟูสภาพร่างกายและดูแลรักษาต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 4 - 5 ปี

จากการทำวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนปีประกันชีวิตพบว่า ประมาณร้อยละ 50 - 60 ของการคลอดก่อนกำหนดเกิดขึ้นในสตรีตั้งครรภ์ที่ไม่มีโรค หรือ ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ บางคนเกิดจากพฤติกรรมของสตรีตั้งครรภ์ก่อให้เกิดภาวะเจ็บครรภ์ก่อนกำหนด เนื่องจากสตรีตั้งครรภ์เหล่านั้นยังขาดความรู้เรื่องการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากภาวะคลอดก่อนกำหนด จึงเข้ามารับการรักษาล่าช้าเป็นเหตุให้การยังภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดมักไม่ประสบผลสำเร็จ

ด้วยเหตุนี้โครงการเครือข่ายสุขภาพมารดาและทารกเพื่อครอบครัวไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จึงต้องการขับเคลื่อนความรู้ผ่านแคมเปญ “เรียนรู้ ร่วมแรง รณรงค์ ป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด” เพื่อส่งมอบไปให้แก่ประชาชนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้าน ผู้ร่วมงาน สังคมและชุมชน เพราะเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์กับบุคคลใกล้ตัว จะสามารถเกิดความรู้สึกตระหนักถึงอันตรายของภาวะคลอดก่อนกำหนดและตัดสินใจไปพบแพทย์โดยเร็ว อันจะส่งผลให้สามารถรักษากภาวะคลอดก่อนกำหนดได้อย่างรวดเร็วต่อไป

4 ประเด็นหลักในการสื่อสารสู่สังคม

1. อันตรายนของการคลอดก่อนกำหนด
2. ฝากครรภ์ก่อนคลอดก่อนกำหนด
3. ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่ (พฤติกรรมของแม่)
4. สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

แนวคิดหลักภายใต้แคมเปญ

เรื่องที่ 1 อันตรายนของการคลอดก่อนกำหนด

ทารกเกิดก่อนกำหนดส่วนใหญ่ได้รับการดูแลต่อเนื่องในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลานาน เช่น ทารกที่มีโรคปอดเรื้อรัง บางรายต้องใช้เครื่องให้ออกซิเจนตลอดเวลา อย่างน้อย 6 เดือน ถึง 2 ปี ทารกมีโรคจอตาเจริญเติบโตผิดปกติในการเกิดก่อนกำหนด ทำให้เสียต่อการมีสายตาลีเลือนรางหรือตาบอด หากไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างเหมาะสม ทารกมีภาวะเลือดออกในโพรงสมองอาจมีผลต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโต หากเป็นโรคเหล่านี้เบาป่วยและได้รับการผ่าตัดเอาลำไส้ส่วนต่ายออกไป อาจไม่สามารถกินนมได้ช่วงเวลานานกว่าข้างต้นมักพบได้ในการเกิดก่อนกำหนดที่มึ้นน้ำหนักน้อยกว่า 2,000 กรัม หากสตรีตั้งครรภ์มีอาการผิดปกติจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้คิดเสมอว่าอาจเกิด “ภาวะคลอดก่อนกำหนด” ให้รีบไปพบแพทย์ในโรงพยาบาลใกล้บ้านทันที

เรื่องที่ 2 ฝากครรภ์ก่อนคลอดก่อนกำหนด

ผู้หญิงหลายคนอาจมีความเสี่ยงซ่อนอยู่ เมื่อตั้งครรภ์อาจมีผลต่อสุขภาพของตนเอง เช่น พันธุ โสติดจาก ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ บางรายมีประวัติการผ่าตัดคลอด ผ่าตัดมดลูกและปีกมดลูก ประวัติความเจ็บป่วยในพ่อแม่-แม่-พี่น้อง-ครอบครัว อาจมีผลต่อบุตรในครรภ์ได้ หากสงสัยว่าตั้งครรภ์ สตรีตั้งครรภ์ทุกท่านควรเข้ามาฝากครรภ์ทันทีที่ทราบหรือ ภายใน 12 สัปดาห์แรก เพื่อให้แพทย์ค้นหาความเสี่ยง และความเจ็บป่วยในสตรีตั้งครรภ์ แพทย์จะได้แนะนำความเสี่ยงที่พบมารักษา รวมถึงได้รับคำแนะนำเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่อไป หากมาช้ากว่าอายุครรภ์ 20 สัปดาห์ มีผลต่อการคำนวณอายุครรภ์ผิดพลาด ไม่สามารถกำหนดอายุครรภ์เมื่อครบ 37 สัปดาห์ได้ถูกต้อง นอกจากนี้ โอกาสที่จะได้รับการดูแลรักษาโรคหรือภาวะแทรกซ้อนล่าช้าออกไปด้วย